

Parlamentul
Republicii Moldova

DG4-01 nr. 508
23 decembrie 2024

Secretariatul Parlamentului Republicii Moldova

Direcția generală juridică

AVIZ

la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (facilitarea activității mediului de afaceri VII) (nr.363 din 04.12.2024)

Direcția generală juridică a examinat proiectul de lege menționat în titlu, în conformitate cu prevederile art.54 din Regulamentul Parlamentului și ale Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative și expune următoarele considerente.

Observații de ordin general

1. Proiectul de lege este înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către Guvern, fapt ce corespunde prevederilor art.73 din Constituție și art.47 din Regulamentul Parlamentului.

2. Prin natura relațiilor sociale reglementate, inițiativa legislativă face parte din categoria legilor organice, adoptarea cărora ține de competența exclusivă a Parlamentului, fiind astfel în concordanță cu art.66 și art.72 din Constituție.

3. Potrivit notei de fundamentare, proiectul de lege urmărește excluderea barierelor administrative, cerințelor nejustificate sau depășite, astfel fiind diminuate costurile pentru agenții economici în activitatea de întreprinzător.

Observații de ordin juridic și tehnico-legislativ

1. La **art.I modificarea Legii nr.845/1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi**, subliniem asupra necesității revizuirii conceptuale a procedurii lichidării expuse în Lege în coroborare cu prevederile Codului civil. Potrivit art.223 alin.(2) din Codul civil, *dizolvarea persoanei juridice are ca efect deschiderea procedurii lichidării*, cu excepția cazurilor de fuziune și dezmembrare ce au ca efect dizolvarea, fără lichidare, a persoanei juridice care își încetează existența și transmiterea universală a patrimoniului ei, în starea în care se găsea la data fuziunii sau a dezmembrării, către persoanele juridice beneficiare. Astfel, procedura lichidării constituie o fază a încetării activității persoanei juridice, dar nu o procedură distinctă. În acest sens, atragem atenția că Legea nr.845/1992 nu reglementează procedura dizolvării, însă conține prevederi doar privind procedura lichidării. Din aceste considerente, din conținutul Legii nr.845/1992 se poate

înțelege eronat că încetarea activității unei persoane juridice are loc doar prin procedura lichidării. În temeiul celor expuse, considerăm necesar reevaluarea art.I din proiectul de lege prin prisma prevederilor Codului civil, întru reglementarea încetării activității persoanei juridice prin faza dizolvării urmată de procedura lichidării.

2. La **art.II modificarea Legii nr.1456/1993 cu privire la activitatea farmaceutică**, sugerăm a fi examinată necesitatea includerii derogării și de la prevederile Legii nr.160/2011, care stabilește expres că, toate condițiile, cerințele de formă și de conținut, drepturile și obligațiile materiale și procedurale cu privire la solicitarea, eliberarea, deținerea și retragerea licențelor se stabilesc prin lege. Mai mult ca atât, remarcăm că art.14¹ de la care se face derogare face trimitere la prevederile Legii nr.160/2011, iar potrivit art.55 alin.(3) din Legea nr.100/2017 nu se admite trimiterea la o altă normă de trimitere.

2.1 Reieșind din faptul că la art.II modificarea propusă se referă la un singur articol din lege, se recomandă reformularea acestuia, după cum urmează:

„ **Art.II.** Articolul 14⁴ din Legea nr.1456/1993 cu privire la activitatea farmaceutică (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2005, nr.59–61, art.200), cu modificările ulterioare, va avea următorul cuprins: ...” în continuare după text.

3. La **art.IV modificarea Legii nr.1134/1997 privind societățile pe acțiuni**, referitor la modificarea art.56 propusă la pct.3 atenționăm că, acest articol va avea un nou cuprins în urma intrării în vigoare (la 26.11.2025) a Legii nr.259/2024 pentru modificarea unor acte normative (facilitarea accesului antreprenorilor locali la piețe de capital externe).

Remarcăm că, potrivit art.XVII din proiect, se propune intrarea în vigoare a Legii la data publicării ei în Monitorul Oficial al Republicii Moldova. Presupunând că, data intrării în vigoare a modificărilor din proiectul de lege va fi anterioară intrării în vigoare a Legii nr.259/2024, *acestea* vor avea efect temporar. În acest sens, menționăm că, potrivit art.3 alin.(1) lit.d) din Legea nr.100/2017, la elaborarea unui act normativ se respectă principiile oportunității, coerenței, consecutivității, stabilității și predictibilității normelor juridice. Principiul stabilității raporturilor juridice este definit ca o posibilitate recunoscută oricărui cetățean de a evalua într-un mediu juridic sigur, evitându-se schimbările, modificările permanente a normelor juridice, asigurându-se, astfel, stabilitate firească a relațiilor sociale reglementate juridic. Astfel, atenționăm că orice inițiativă legislativă de modificare și/sau completare frecventă a actului legislativ ar duce la încălcarea principiilor legiferării, în particular a principiului stabilității normelor juridice consacrate la art.3 din Legea nr. 100/2017.

Totodată, este de notat faptul că, în noul cuprins al art.56 (în redacția Legii nr.259/2024), la alin.(8) se face trimitere la art.22 alin.(6) în redacția existentă la moment, adică până la modificarea propusă prin proiectul de lege la pct.1.

În ansamblu celor menționate, urmează a fi revăzut art.IV în corelare cu Legea nr.259/2024 în scopul determinării asupra cuprinsului art.22 alin.(6) și al art.56 din Legea nr.1134/1997.

4. La **art.VIII modificarea Legii nr.220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali**, la pct.1, privind

excluderea din lista documentelor necesare a fi depuse pentru înregistrarea sucursalelor persoanelor juridice autohtone a indicării numele și prenumele persoanei care exercită funcții de administrare a sucursalei în regulamentul sucursalei, menționăm că potrivit art.33 alin.(1) lit.i²) din Legea vizată, în Registrul de stat al persoanelor juridice se înscriu numele și prenumele persoanei care exercită funcții de administrare a sucursalei, împuternicirile acesteia. Astfel, observăm că, indicarea persoanei care exercită funcții de administrare a sucursalei este obligatorie, în situația dată rămâne nereglementat procedura/momentul indicării numelui și prenumelui persoanei vizate.

5. La **art.X**, referitor la **modificarea art.43¹⁷ alin.(1) lit.d) din Legea nr.200/2010 privind regimul străinilor în Republica Moldova**, se impune o analiză suplimentară a noului conținut a lit.d) din alin.(1) prin determinarea modalității de semnare olografă a contractului de muncă încheiat în formă scrisă, când dispoziția alin.(1) prevede că străinul care a fost luat la evidență inițială cu atribuirea numărului de identificare de stat al persoanei fizice (IDNP), cu sau fără eliberarea actelor de identitate, este în drept să presteze muncă fără obținerea unei vize... *fără prezența acestuia pe teritoriul Republicii Moldova*.

6. La **art.XIII modificarea Legii nr.235/2011 privind activitățile de acreditare și de evaluare a conformității**, pct.1 este necesar a fi revizuit conceptual, privind nomenclatorul serviciilor prestate de Centrul Național de Acreditare și cuantumul tarifelor la acestea care vor fi aprobate de Guvern. Potrivit art.9 alin.(2) lit.b) bugetul Centrului Național de Acreditare se formează în baza mijloacelor financiare provenite din plățile pentru activitățile de acreditare, atestare, instruire. Iar potrivit alin.(3), *costul serviciilor de acreditare se calculează în conformitate cu anexa nr.1, care este parte integrantă din prezenta lege*. Costul stabilit la etapa de inițiere a procesului de acreditare poate fi modificat în funcție de timpul efectiv utilizat care se coordonează cu organismul de evaluare a conformității. Astfel, costul serviciilor de acreditare se calculează în conformitate cu prevederile Legii nr.235/2011. Din punct de vedere conceptual, considerăm că prevederile propuse prin proiectul de lege privind aprobarea de către Guvern a cuantumului tarifelor la serviciile de acreditare vor fi în contradicție cu prevederile art.9 alin.(3). În cazul în care nomenclatorul va include alte servicii decât cele de acreditare (precum atestare sau instruire) acest lucru urmează a fi indicat expres în norma propusă spre completare.

7. La **art.XIV modificarea Legii nr.291/2016 cu privire la organizarea și desfășurarea jocurilor de noroc**, în denumirea articolului urmează a fi substituită sintagma „*site-urile web*” cu sintagma „*paginile web*”, fiind în corespundere cu terminologia utilizată în legea vizată.

Obiecție valabilă și pentru alin.(2).

7.1 Totodată, referitor la denumirea articolului, obiectăm asupra utilizării cuvântului „*blocate*” din motiv că acesta nu este utilizat în conținutul articolului, iar din punct de vedere tehnic/fizic nu este clar, cum poate fi efectuat transfer de pe conturile de plăți folosite pentru alimentarea conturilor de joc ale jucătorului sau pentru plasarea mizelor pe paginile web/platformele/aplicațiile *blocate*.

8. La **art.XVI modificarea Legii nr.62/2022 cu privire la publicitate**, la pct.1 se propune completarea art.30, în sens că nu va constitui publicitate exterioară

și nu va necesita autorizație pentru dispozitiv publicitar alte tipuri de afișe, panouri care sunt obligatorii prin acte normative speciale. Considerăm că, trimiterea generală la acte normative speciale este lipsită de precizie și atribuie un caracter incert normei. Îndeosebi atragem atenția că, potrivit art.6 din Legea nr.100/2017 acte normative sunt: Constituția Republicii Moldova; legile și hotărârile Parlamentului; decretele Președintelui Republicii Moldova; hotărârile și ordonanțele Guvernului; actele normative ale autorităților administrației publice centrale de specialitate; actele normative ale autorităților publice autonome; actele normative ale autorităților unităților teritoriale autonome cu statut juridic special; actele normative ale autorităților administrației publice locale. Astfel, nu este clar la care acte normative se face referire.

8.1 În sensul excluderii neclarităților din practică, este necesar a fi concretizată denumirea Regulamentelor ce urmează a fi aprobate de către autoritățile administrației publice locale.

9. **Art.XVII** urmează a fi completat cu prevederi care să stabilească drept sarcină a Guvernului aducerea actelor sale normative în concordanță cu prezenta lege.

În concluzie, proiectul de lege poate fi supus examinării Parlamentului cu luarea în considerare a sugestiilor prezentului aviz.

 Tatiana MALAI,
Șef adjunct Direcție generală

Ex. A. Suceanu
tel. 820-559